

hovedsagelig skulde gaa ud paa at tømme Statskassen, og jeg vil protestere imod, at det store Flertal af det forhandlende Venstre er gaaet med til denne Politif af denne Grund. Jeg tror det ikke. Enkelte sindrige Mennesker kunne maasse have havt slige Tanker, men det har ikke været den almindelige Bevæggrund, det almindelige Motiv. Jeg siger altsaa, jeg har kun haft ringe Glæde af Forhandlingspolitikken. Dette skal jeg forklare med ganske faa Ord, det vil igen forklare min politiske Stilling i disse sidste Aar, hvor jeg er bleven saa ensom i dette Parti. Jeg havde tænkt mig, at da man samlede sig om Forhandlingspolitikken, vilde Partiet forstaa, at den uafviselige Betingelse for at drive denne Politif, var, at man holdt sammen, at man ikke over Smaating og personlige Ting og smaa Interesser vilde splitte sig i denne den vanskelige Stilling for en Opposition, at man vilde lade alt det smaa falde og bestandig holde det store for Øje, saaledes at man fulgte den Politif, som Flertallet i Partiet erkendte for at være den rigtige og lige over for hvert enkelt Spørgsmaal ligesaa. Men jeg oplevede en Overraskelse — og jeg skal ikke nægte, at blandt de forunderlige Ting, jeg har oplevet i mit Liv, er det noget af det, der har forbavset mig mest, hvorledes et Parti, der er stillet saaledes, som vort Parti er for Øjeblikket, saahdmyget og magtesløst som det er, hvorledes et saadant Parti kunde gøre det, som andre Partier gøre, naar Sejren er vunden, nemlig dele sig. Jeg synes, her var en tvingende Nødvendighed til at holde sammen, til at sænke de smaa Spørgsmaal, de personlige Interesser under det store og nægtige, og jeg troede tillige, at det maatte være ganske klart for dette Parti, at da man ikke har villet gaa den fysiske Magts Vej og ikke kunde gaa den juridiske Vej af den Grund, at vi jo ikke have nogen Rigsret, som i Virkeligheden kan kaldes en Rigsret, det er jo blot en Karrikatur deraf, vi have . . .

Formanden (Høgsbro): Det er atter for stærkt et Udtryk af det ærede Medlem.

Pingel: Det er jo en mindre heldig Form deraf, som egentlig ophæver selve Rettens Begreb, forekommer det mig. Men da disse Veje altsaa vare affaarne, eller vettere, da vi havde lukket den ene, og den anden var affaaren, var der en tredje Magt, som det var muligt at udfolde, nemlig den moralste Magt. Men den første Betingelse for, at et Parti kan faa nogen moralst

Magt, er naturligvis ikke at sidde inde med en hel Del Dygtighed rundt omkring, men det er at slutte sig ubrødelig og trofast sammen, saa kommer det endda mindre an paa politisk Talent, politisk Genialitet, men Sammenholdet, Kammeratskabet, Trofasten, det er de første Betingelser. Og jeg skal ikke nægte, at det var disse første Betingelser, som jeg troede vare til Stede. Hvis nogen tidligere havde fortalt mig, at det en Gang i Fremtiden kunde gaa til, saaledes som det nu er gaaet til, vilde jeg have sagt: Det er umuligt, det er udenfor selve Naturens Orden, de Skilbringer, der der gives! Men jeg har maattet gøre bittere Erfaringer i denne Henseende, og derved er jeg kommet til at staa meget isoleret og lidt meget sørgeligt i dette Parti. Jeg har, som de ærede Partifæller vilde vide, i Partimøder bestandig kæmpet for den Opfattelse, som jeg her i korte Træk gør gældende. Jeg har bedt, jeg har tigget, kan jeg gerne sige, om man vilde bære sig saaledes ad, om man dog vilde huske paa det Folk, man repræsenterede, og hvis hellige Interesser vare betroede til en, men, som sagt, jeg har oplevet den ene Støffelse efter den anden. Jeg har tilbragt de sidste Aar her, dels i bitter Kamp, dels i en dump Fortvivlelse, og det, som nu er det sidste, det er dette, da jeg nu syntes, der dukkede op ligesom en Lysning i Horisonten. Det forekom mig, at dette Forslag som jeg syntes var saa forstandig udtænkt, og som jeg syntes paa saa mange Maader berørte det, som Folket netop i dette givne Øjeblik trængte til, og som virkelig ogsaa syntes at vække en Interesse ude i Landet, som man ikke havde set Mage til i lang Tid, og som blev modtaget og hilset med Bisfald fra flere Sider, og som ogsaa havde Sider, hvorved det kunde blive tilgængeligt, skulde man synes, fra den modsatte Side — som vi jo skulle forhandle med, hvis vi overhovedet skulle forhandle, for forhandle med hinanden indbyrdes skulle vi dog vel ikke, vi skulle vel dog forhandle med det andet Parti og med det andet Ting — jeg siger, at det forekommer mig, at ved dette Forslag lysnede det op, og jeg, der staa langt udenfor de Herrers Sammenhængelser og Klumper og Assuranceforeninger til gensidig Ros og gensidig Forfremmelse, jeg sluttede mig med Glæde til denne Politif; jeg syntes, her var noget, som vi alle kunde samles om, som vi alle efter Øvne kunde give vort Bidrag til at føre frem under den varme og positive Strømning, som jeg troede at bemærke ude i Folket. Jeg skal ikke nægte, at de sidste Forhandlinger have noget vækket mit Haab i den Henseende. — Se, det var, hvad jeg